

Obezita a IM – riziko vzniku, recidivy a periprocedurálních komplikací

Sympóziu PSPT ČKS

Petr Kala

Interní kardiologická klinika FN Brno a LF MU

Brno, 12.5.2026

NKVP ČR 2035: souhrnná analytická studie

ČESKÁ
KARDIOLOGICKÁ
SPOLEČNOST

Kardiovaskulární onemocnění jako příčina úmrtí

Národní kardiologický informační systém (NKIS)

Kardiovaskulární onemocnění v ČR: vývoj prevalence pacientů

	2013	2023	% změna
↑ Nemoci oběhové soustavy (I00–I99; bez cévních nemocí mozku I60–I69)	2 231 225	2 699 312	+21%
↑ Hypertenze (I10)	1 764 690	2 177 982	+23%
↑ Poruchy vedení vzruchů, arytmie (I44, I45, I47–I49)	299 170	411 828	+38%
↓ Ischemická choroba srdeční (I20–I25)	510 510	384 671	-25%
↑ Srdeční selhání (I50)	310 397*	374 837	+21%
↑ Onemocnění hloupní (I05–I08, I33–I39)	86 203	110 580	+28%
↓ Cévní mozková příhoda (I60–I64)	32 293	25 067	-22%
↑ Kardiomyopatie (I42)	16 551	19 350	+17%
↓ Akutní koronární syndrom (I21–I22)	19 987	15 795	-21%

*Hodnota z roku 2013 zahrnuje pouze pacienty s dostatečnou dobou sledování pacientů

Celková zátěž české populace kardiovaskulárními onemocněními je extrémní a v čase trvale narůstá.

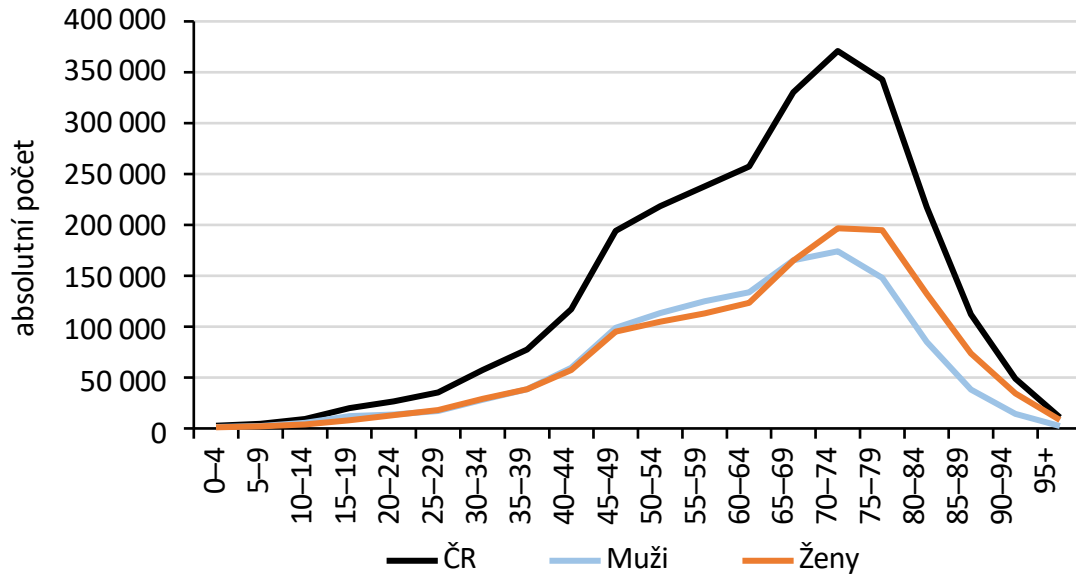

Nemoci oběhové soustavy (I00–I99) bez cévních nemocí mozku (I60–I69): věková struktura pacientů

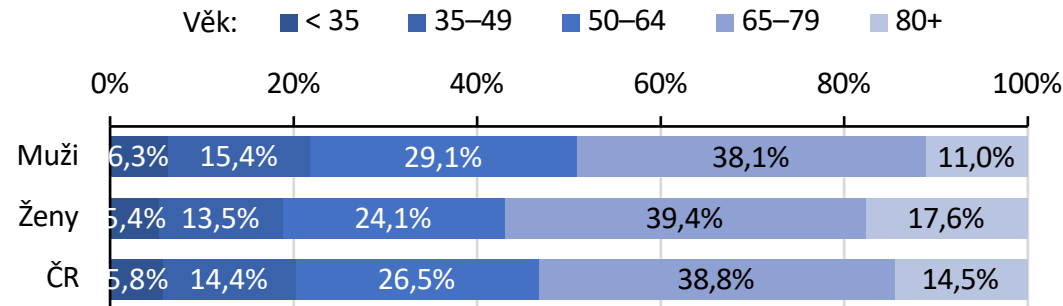
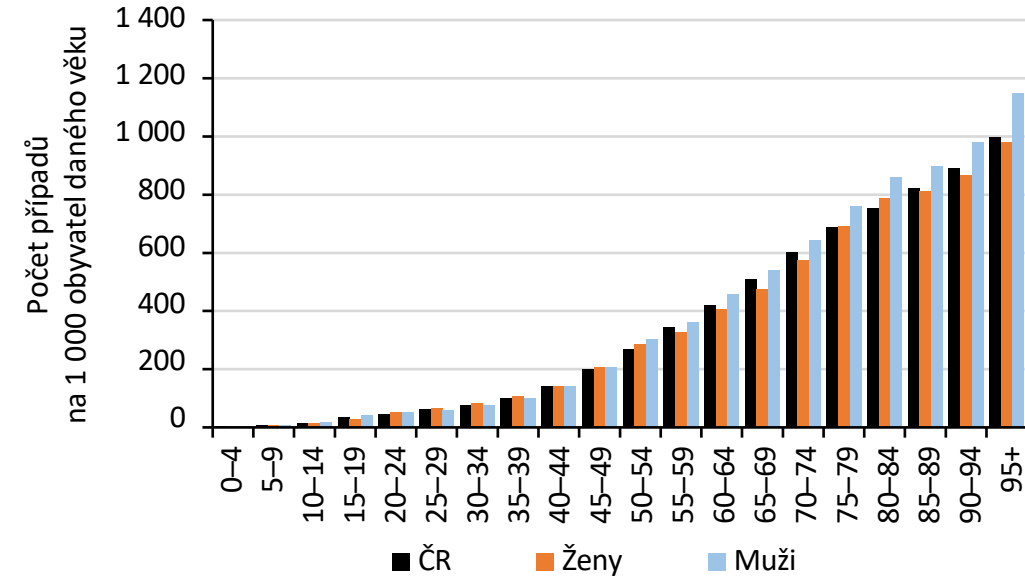
Zdroj: NRHZS 2023

Grafy sumarizují počet pacientů, kteří mají v daném roce vykázanou jakoukoliv péči pro sledovanou diagnózu (ambulantní nebo hospitalizační) mimo komplement.

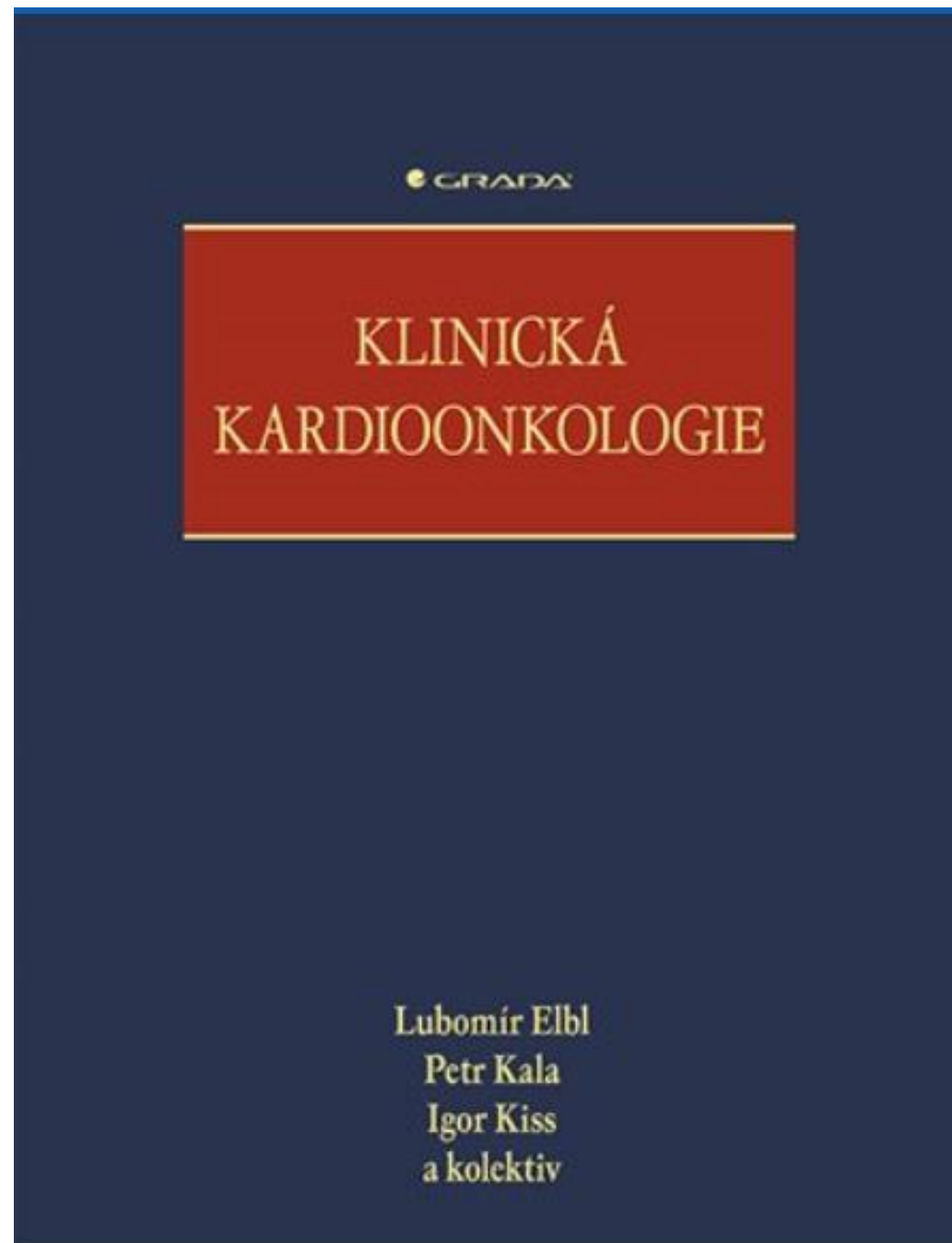
Věková struktura pacientů dle pohlaví:

Věkově specifický počet nemocných na 1 000 obyvatel:

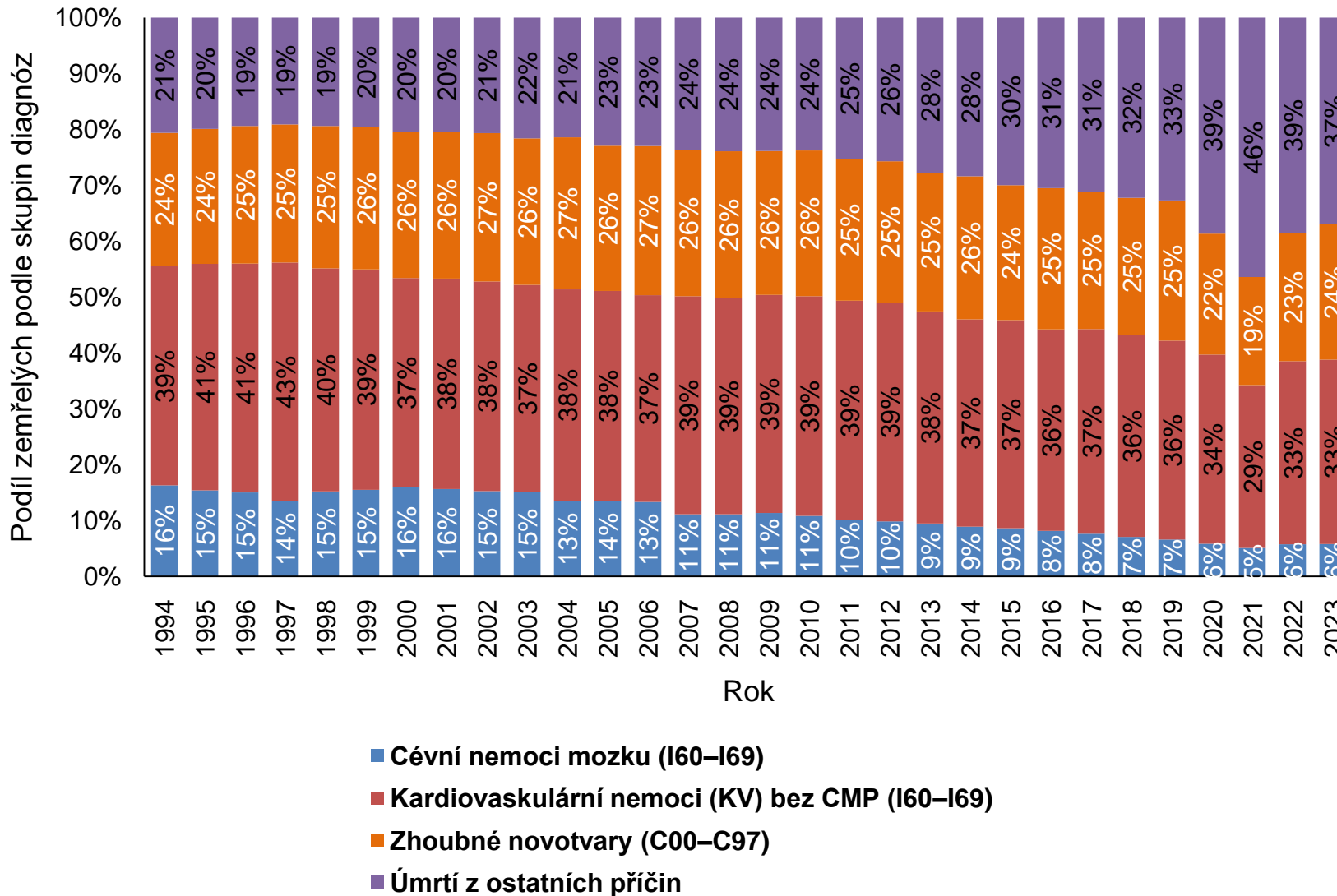

2025
prof.
Dušek

Obrázek 1. Úmrtí podle hlavních skupin diagnóz

Zdroj dat: Databáze zemřelých 1994–2023

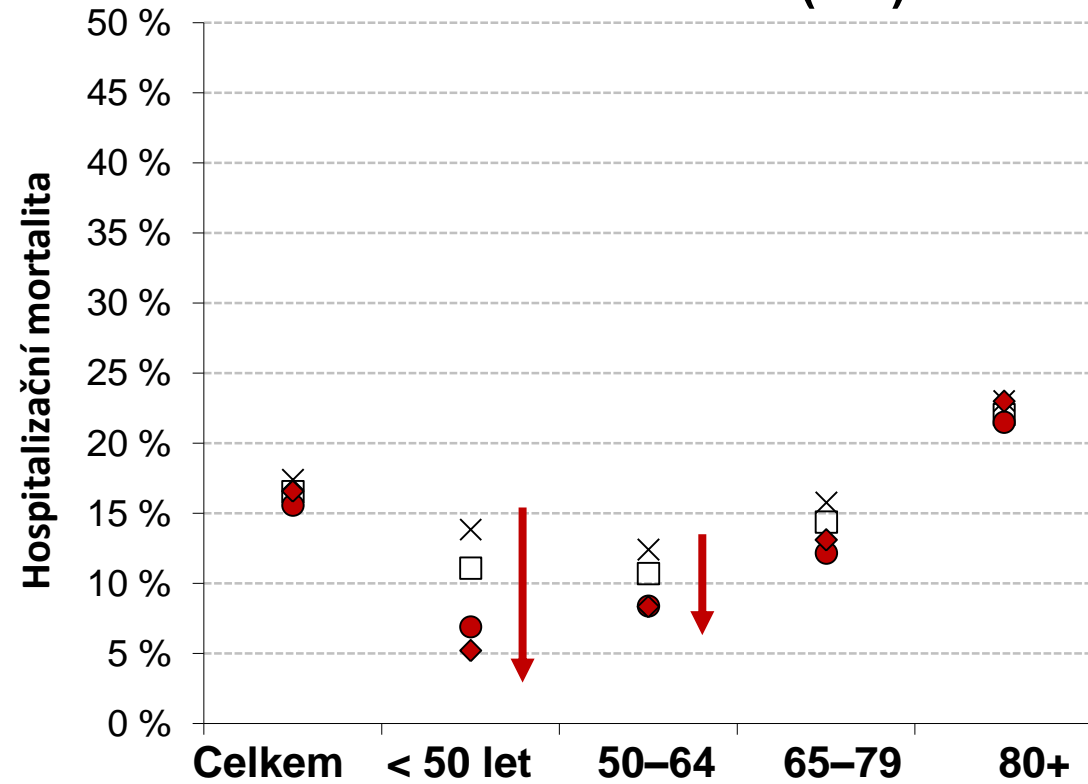

Úmrtí podle skupin diagnóz

Rok	KV nemoci	Zhoubné nádory	KV nemoci < 70 let	Zhoubné nádory < 70 let
2001	40 559	28 294	9 674	13 504
2002	40 616	28 709	9 503	13 292
2003	41 272	29 195	9 379	13 579
2004	40 576	29 168	9 302	13 330
2005	40 567	28 033	8 896	13 070
2006	38 643	27 895	8 804	13 141
2007	40 824	27 359	8 877	12 886
2008	40 595	27 571	8 862	13 134
2009	41 908	27 680	8 919	13 070
2010	42 023	27 834	8 890	13 176
2011	41 922	27 171	9 176	12 768
2012	42 377	27 334	8 959	12 679
2013	41 415	27 084	8 677	12 585
2014	39 217	27 050	8 056	12 119
2015	41 383	26 852	8 146	11 649
2016	38 816	27 261	7 541	11 511
2017	40 842	27 320	7 632	11 200
2018	40 807	27 699	7 451	10 990
2019	39 974	28 198	7 022	10 760
2020	43 747	28 043	7 301	10 380
2021	40 761	27 050	7 143	9 807
2022	39 402	27 507	6 392	9 315

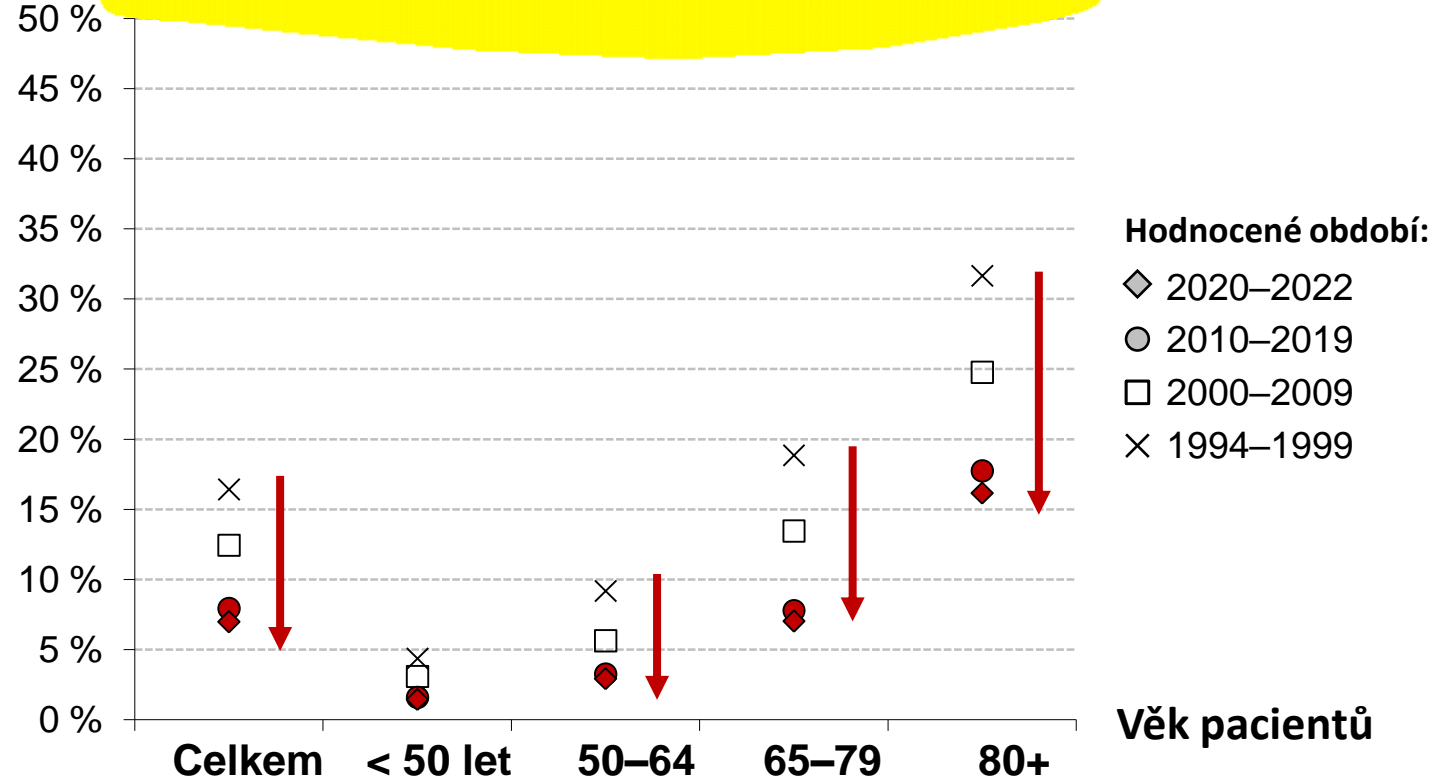
Zdroj: NRHOSP 1994–2022, IS Zemřelí 1994–2022

Srdeční selhání (I50)

Hospitalizační
mortalita

1994–1999	13.8%	12.4%	15.8%	23.0%
2000–2009	11.1%	10.7%	14.4%	22.0%
2010–2019	6.9%	8.4%	12.2%	21.5%
2020–2022	5.2%	8.3%	13.1%	23.0%

Hospitalizační
mortalita

1994–1999	4.4%	9.2%	18.9%	31.7%
2000–2009	3.1%	5.6%	13.5%	24.8%
2010–2019	1.6%	3.2%	7.8%	17.7%
2020–2022	1.4%	2.9%	7.0%	16.2%

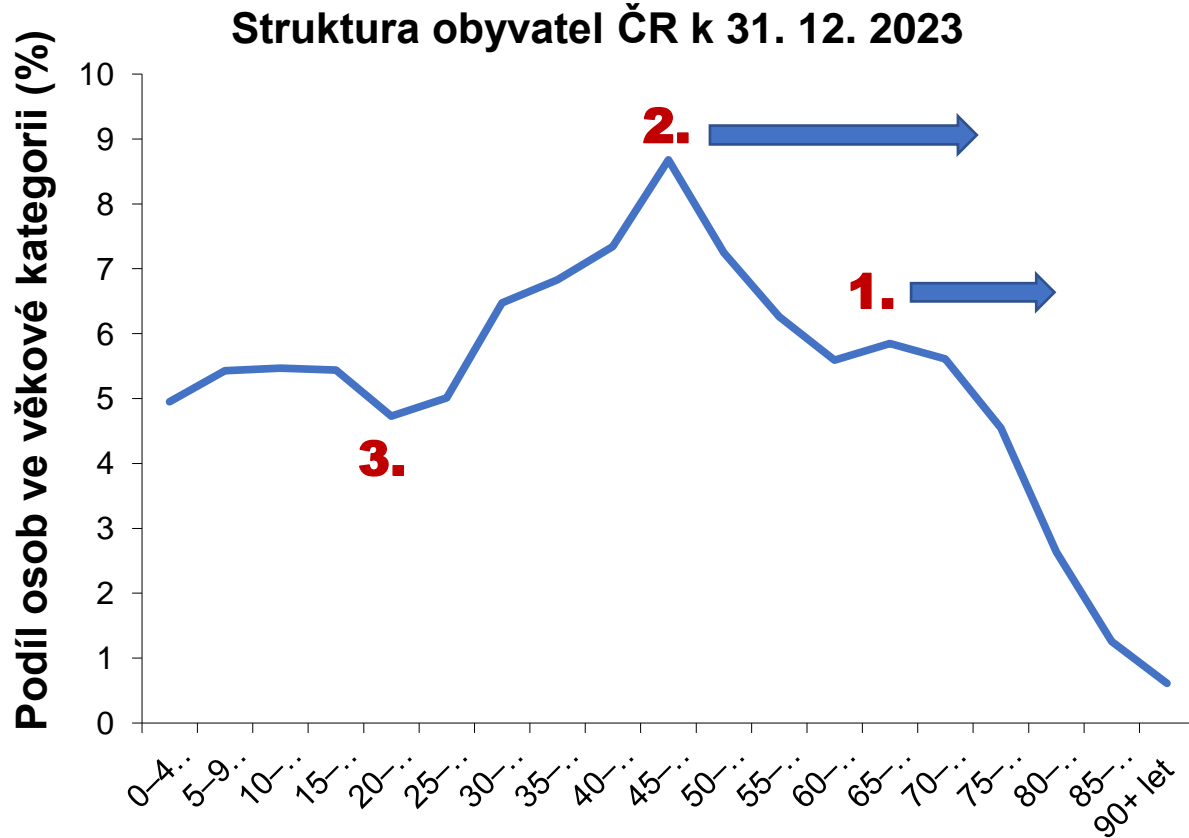
Hodnocené období:

- ◇ 2020–2022
- 2010–2019
- 2000–2009
- × 1994–1999

Věk pacientů

Obrázek 5. Věková struktura populace ČR a její očekávaný vývoj

Zdroj: [Projekce obyvatelstva České republiky - 2023–2100](#) | ČSÚ (czso.cz) (Zveřejněno dne: 30. 11. 2023)

- 1.** Do 15 let očekávatelný postupný růst nemocnosti v souvislosti s chorobami vyššího věku a seniorů.
- 2.** Do 20 – 25 let významný nárůst nemocnosti v souvislosti s chorobami vyššího věku a seniorů.
- 3.** Nižší zastoupení mladších věkových skupin jako riziko poklesu porodnosti v následujících 10 – 15 letech.

Populace ČR	k 31. 12. 2020	k 31. 12. 2023	k 1. 1. 2030	k 1. 1. 2040	k 1. 1. 2050
Obyvatelé ve věku 65+	2 158 322	2 237 322	2 372 940	2 682 875	3 073 347
Obyvatelé ve věku 75+	864 727	987 717	1 223 509	1 363 039	1 591 189
Obyvatelé ve věku 85+	203 389	204 337	286 711	469 580	510 185

Obezita a hypertenze

- Obezita i hypertenze jsou rizikové faktory AS a ICHS
- Téměř každý hypertonik má další metabolický RF
- Význam včasných režimových opatření a zahájení farmakologické léčby

Hypertension disease staging	Other risk factors, HMOD, CVD or CKD	BP (mmHg) grading			
		High-normal SBP 130–139 DBP 85–89	Grade 1 SBP 140–159 DBP 90–99	Grade 2 SBP 160–179 DBP 100–109	Grade 3 SBP ≥ 180 DBP ≥ 110
Stage 1	No other risk factors ^a	Low risk	Low risk	Moderate risk	High risk
	1 or 2 risk factors	Low risk	Moderate risk	Moderate to high risk	High risk
	≥3 risk factors	Low to moderate risk	Moderate to high risk	High risk	High risk
Stage 2	HMOD, CKD grade 3, or diabetes mellitus	Moderate to high risk	High risk	High risk	Very high risk
Stage 3	Established CVD or CKD grade ≥4	Very high risk	Very high risk	Very high risk	Very high risk

	<50 years	50-69 years	≥70 years
	<2.5%	<5%	<7.5%
	2.5 to <7.5%	5 to <10%	7.5 to <15%
	≥7.5%	≥10%	≥15%

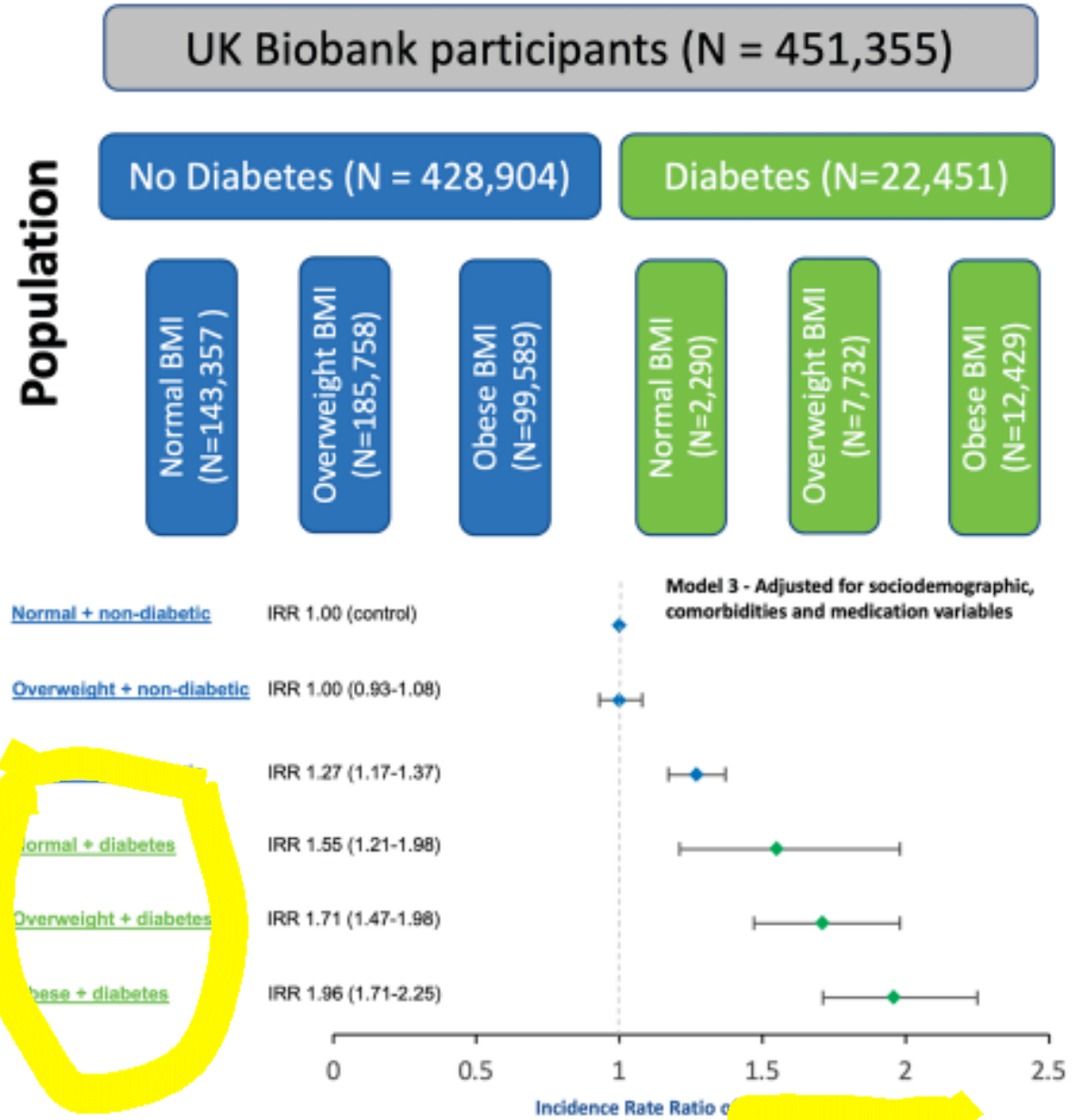
Complementary risk estimation in Stage 1 with SCORE2/SCOR2-OP

Relationship Among Diabetes, Obesity, and Cardiovascular Disease Phenotypes: A UK Biobank Cohort Study

Oliver I. Brown, Michael Drozd, Hugo McGowan, Marilena Giannoudi, Marcella Conning-Rowland, John Gierula, Sam Straw, Stephen B. Wheatcroft, Katherine Bridge, Lee D. Roberts, Eylem Levelt, Ramzi Ajjan, Kathryn J. Griffin, Marc A. Bailey, Mark T. Kearney, and Richard M. Cubbon

Diabetes Care 2023;46(8):1531–1540 | <https://doi.org/10.2337/dc23-0294>

Nejčastější orgánová poškození u obézních hypertoniků

1. Především abdominální (viscerální) obezita související s inzulínovou rezistencí je spojena s dyslipidemií, poruchou metabolismu glukózy a s vysokým normálním tlakem nebo AH.
2. Obezita viscerálního typu zvyšuje také riziko
  - vzniku steatózy jater a hepatopatií
  - přispívá k rozvoji sy obstrukční spánkové apnoe.
3. **Makrovaskulární poškození – aterosklerotická KV onemocnění.**
4. Mikrovaskulární poškození, především nefropatie.
5. Obezita + AH společně významně zvyšují riziko vzniku DM2, SS, RI, řady maligních nádorů i demence.

BMI + ~~metabolický syndrom (MetS)~~ vs KVO metaanalýza 4 studií ze Švédska

Nutrition, Metabolism and Cardiovascular Diseases 35 (2025) 104102

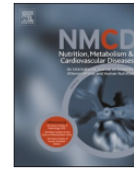

ELSEVIER

Contents lists available at ScienceDirect

Nutrition, Metabolism and Cardiovascular Diseases

journal homepage: www.elsevier.com/locate/nmcd

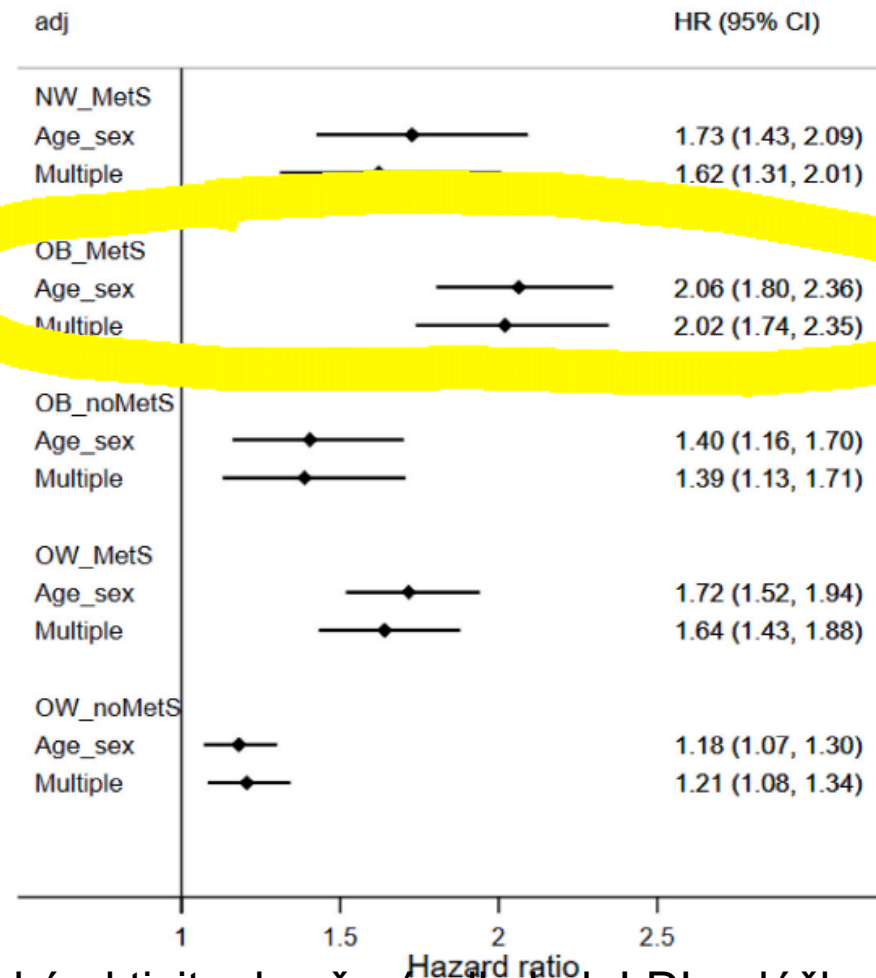
Combinations of BMI and metabolic syndrome and the risk of myocardial infarction, stroke, and heart failure

Lars Lind^a, Ulf Risérus^b, Sölve Elmståhl^c, Johan Ärnlöv^{d,e}, Karl Michaëlsson^f, Olga E. Titova^{f,*}

(MetS)

- Glukóza na lačno ≥ 6.1 mmol/l nebo PAD/INZ;
- TK $\geq 130/\geq 85$ mm Hg nebo léčba
- Triglyceridy ≥ 1.7 mmol/l
- HDL cholesterol: muži < 1.03 mmol/l; ženy < 1.3 mmol/l
- Obvod pasu (> 102 cm u mužů; > 88 cm u žen)

BMI/MetS groups

1. Adjustace - pohlaví a věk; 2. Adjustace - vzdělání, fyzická aktivita, kouření, alkohol, LDL a léčba statiny.

Reference = normální váha bez MetS

BMI + **[redacted]** (MetS) vs KVO metaanalýza 4 studií ze Svédsko

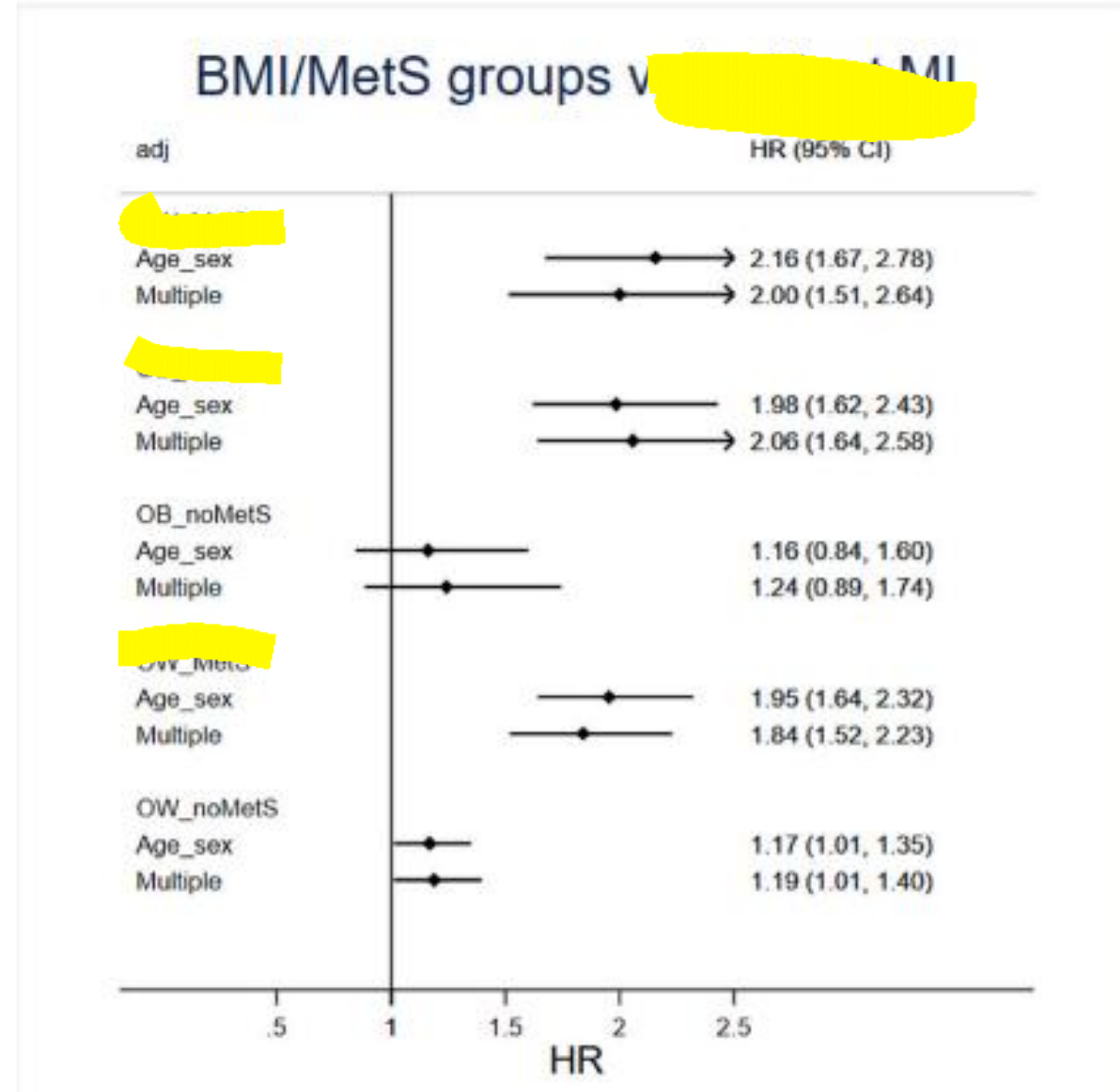
Combinations of BMI and metabolic syndrome and the risk of myocardial infarction, stroke, and heart failure

Lars Lind^a, Ulf Risérus^b, Sölve Elmståhl^c, Johan Ärnlöv^{d,e}, Karl Michaëlsson^f, Olga E. Titova^{f,*}

1. Adjustace - pohlaví a věk
2. Adjustace - vzdělání, fyzická aktivita, kouření, alkohol, LDL a léčba statiny.

Reference = normální váha bez MetS

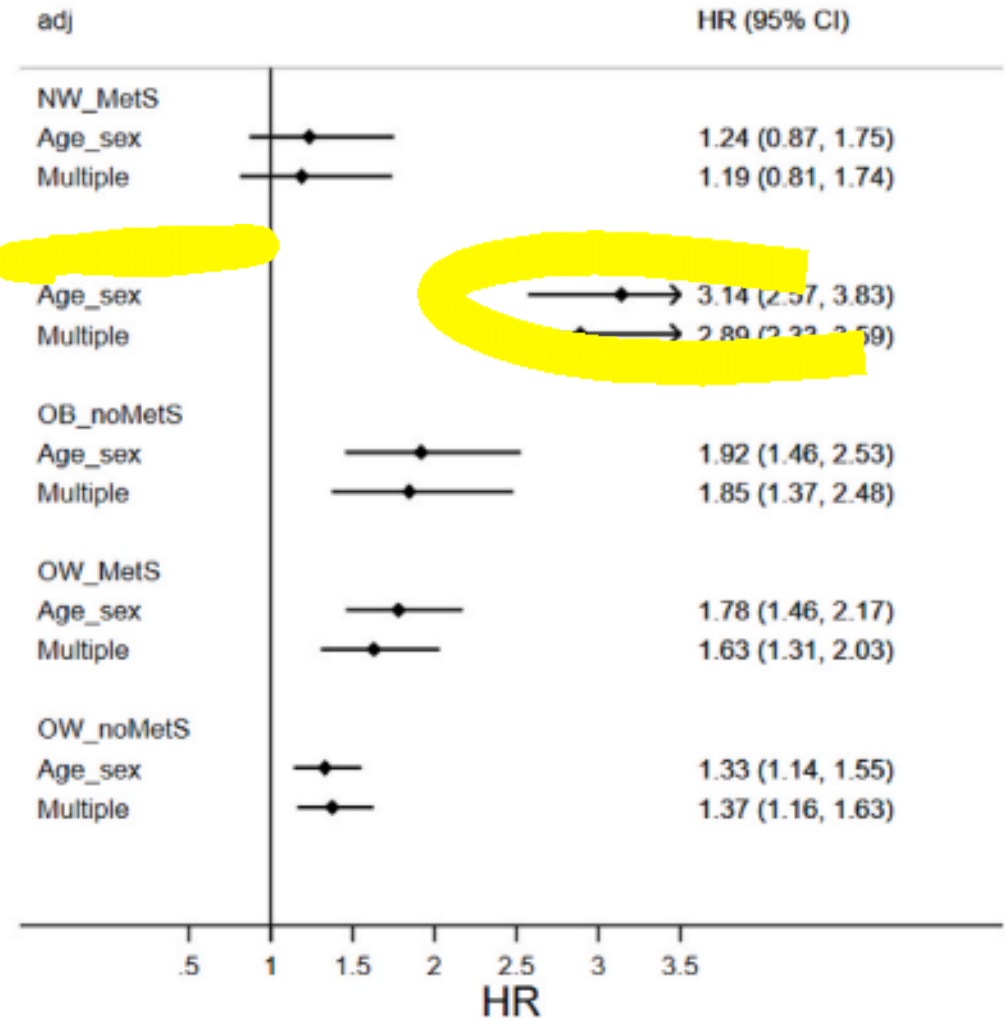
BMI + metabolický syndrom (MetS) vs KVO metaanalýza 4 studií ze Švédska

Combinations of BMI and metabolic syndrome and the risk of myocardial infarction, stroke, and heart failure

Lars Lind^a, Ulf Risérus^b, Sölve Elmståhl^c, Johan Ärnlöv^{d,e}, Karl Michaëlsson^f, Olga E. Titova^{f,*}

BMI/MetS groups vs **Reference**

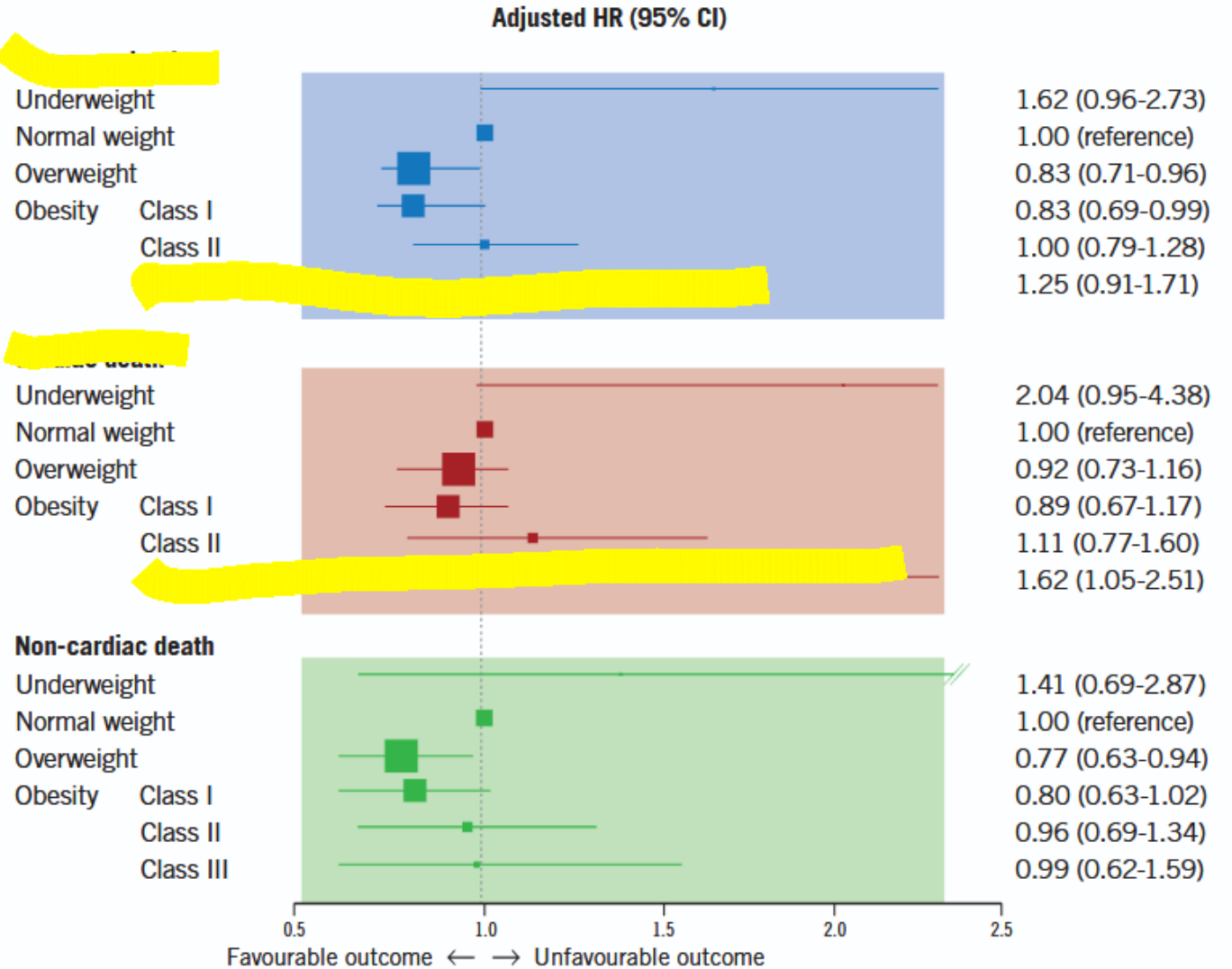
1. Adjustace - pohlaví a věk
2. Adjustace - vzdělání, fyzická aktivita, kouření, alkohol, LDL a léčba statiny.

Reference = normální váha bez MetS

The obesity paradox revisited: body mass index and long-term outcomes in a large pooled patient-level database

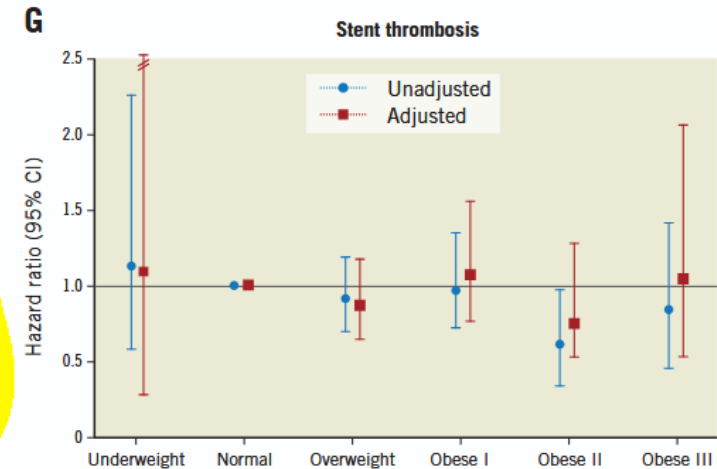
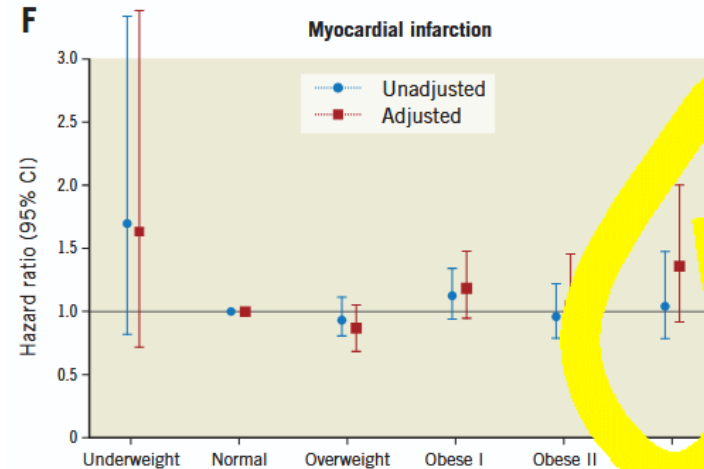
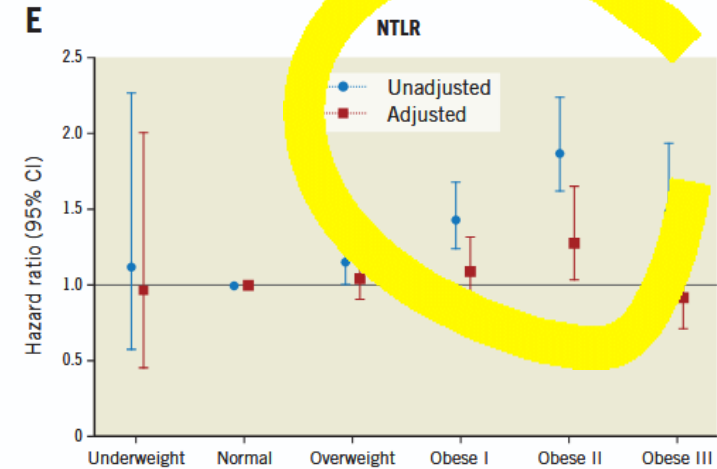
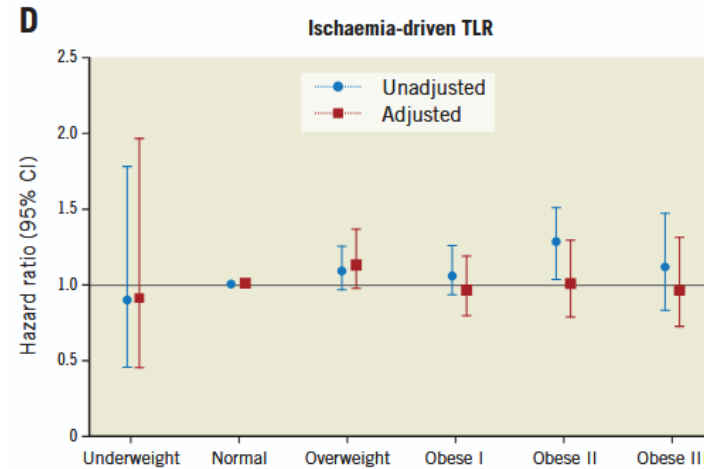
Rafal Wolny^{1,2,3}, MD; Akiko Maehara^{2,3*}, MD; Yangbo Liu², MS; Zixuan Zhang², MS; Gary S. Mintz², MD; Björn Redfors^{2,3,4}, MD, PhD; Mahesh V. Madhavan^{2,3}, MD; Pieter C. Smits⁵, MD; Clemens von Birgelen^{6,7}, MD, PhD; Patrick W. Serruys⁸, MD; Roxana Mehran^{2,9}, MD; Martin B. Leon^{2,3}, MD; Gregg W. Stone^{2,9}, MD

The obesity paradox revisited: body mass index and long-term outcomes after PCI from a large pooled patient-level database

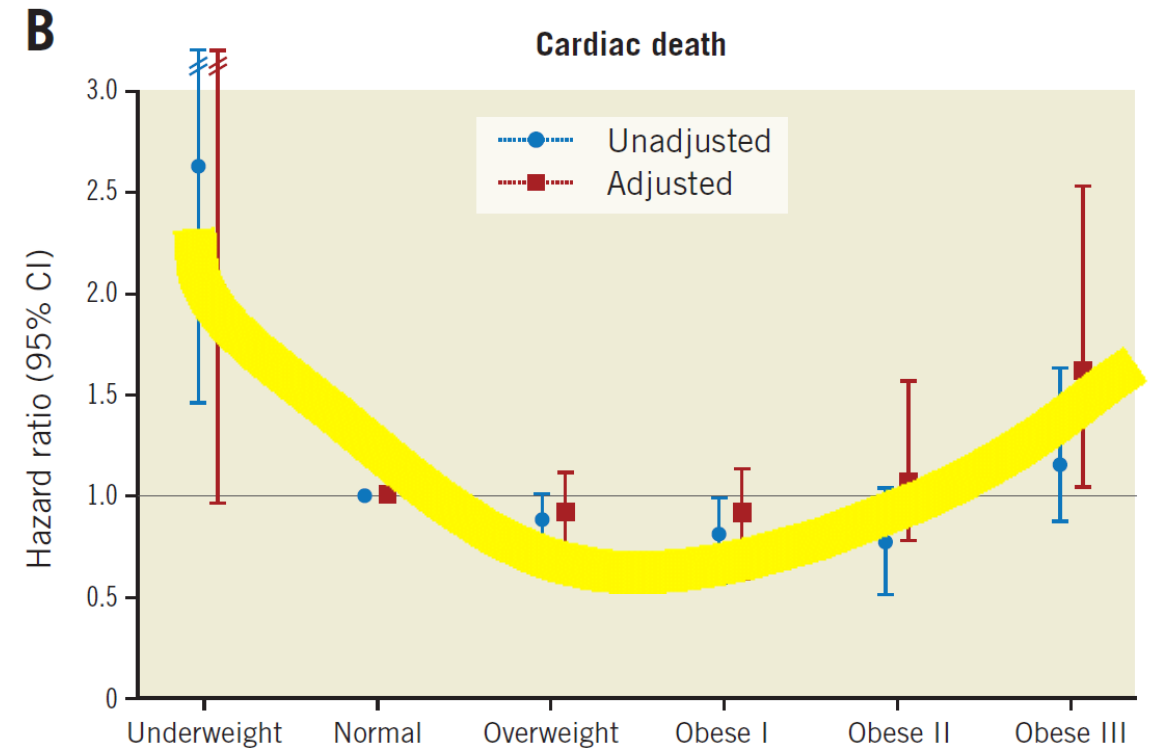
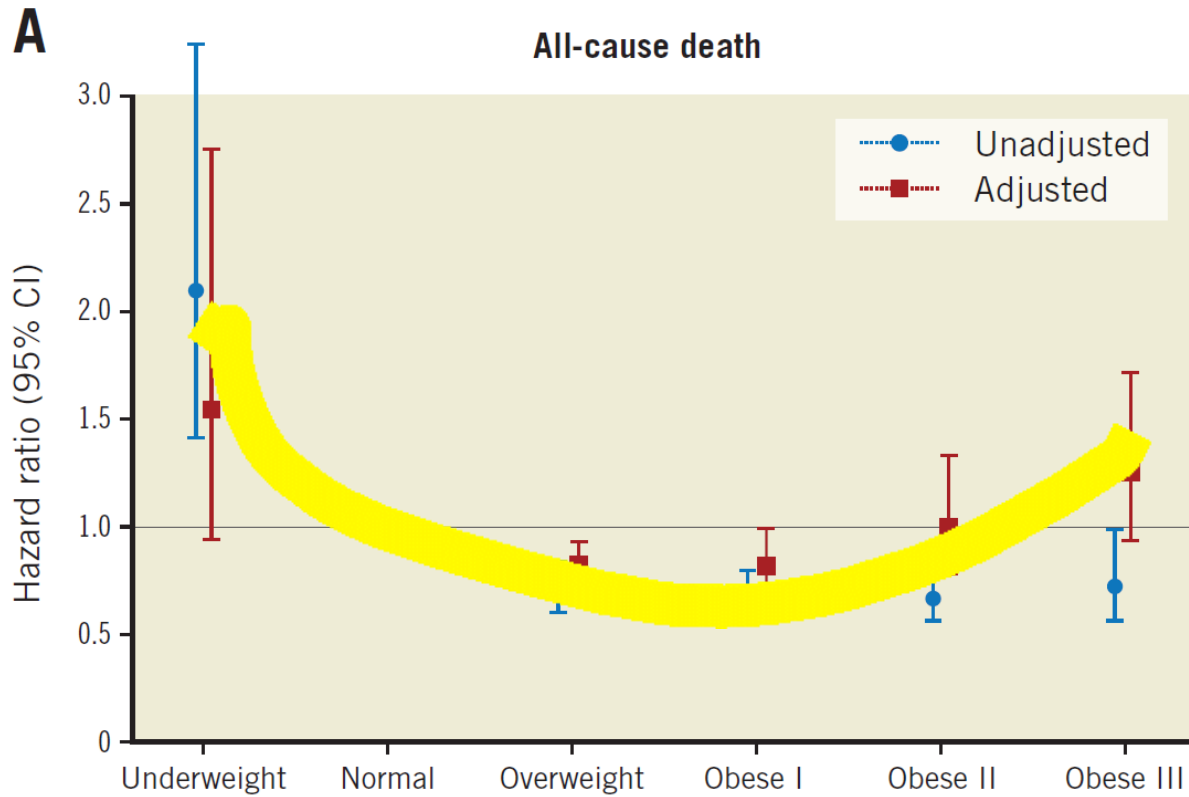
Rafal Wolny^{1,2,3}, MD; Akiko Maehara^{2,3*}, MD; Yangbo Liu², MS; Zixuan Zhang², MS; Gary S. Mintz², MD; Björn Redfors^{2,3,4}, MD, PhD; Mahesh V. Madhavan^{2,3}, MD; Pieter C. Smits⁵, MD; Clemens von Birgelen^{6,7}, MD, PhD; Patrick W. Serruys⁸, MD; Roxana Mehran^{2,9}, MD; Martin B. Leon^{2,3}, MD; Gregg W. Stone^{2,9}, MD

The obesity paradox revisited: body mass index and long-term outcomes after PCI from a large pooled patient-level database

Rafal Wolny^{1,2,3}, MD; Akiko Maehara^{2,3*}, MD; Yangbo Liu², MS; Zixuan Zhang², MS; Gary S. Mintz², MD; Björn Redfors^{2,3,4}, MD, PhD; Mahesh V. Madhavan^{2,3}, MD; Pieter C. Smits⁵, MD; Clemens von Birgelen^{6,7}, MD, PhD; Patrick W. Serruys⁸, MD; Roxana Mehran^{2,9}, MD; Martin B. Leon^{2,3}, MD; Gregg W. Stone^{2,9}, MD

The obesity paradox revisited: body mass index and long-term outcomes after PCI from a large pooled patient-level database

Rafal Wolny^{1,2,3}, MD; Akiko Maehara^{2,3*}, MD; Yangbo Liu², MS; Zixuan Zhang², MS; Gary S. Mintz², MD; Björn Redfors^{2,3,4}, MD, PhD; Mahesh V. Madhavan^{2,3}, MD; Peter C. Smits⁵, MD; Clemens von Birgelen^{6,7}, MD, PhD; Patrick W. Serruys⁸, MD; Amir M. Mehran^{2,9}, MD; Martin B. Leon^{2,3}, MD; Gregg W. Stone^{2,9}, MD

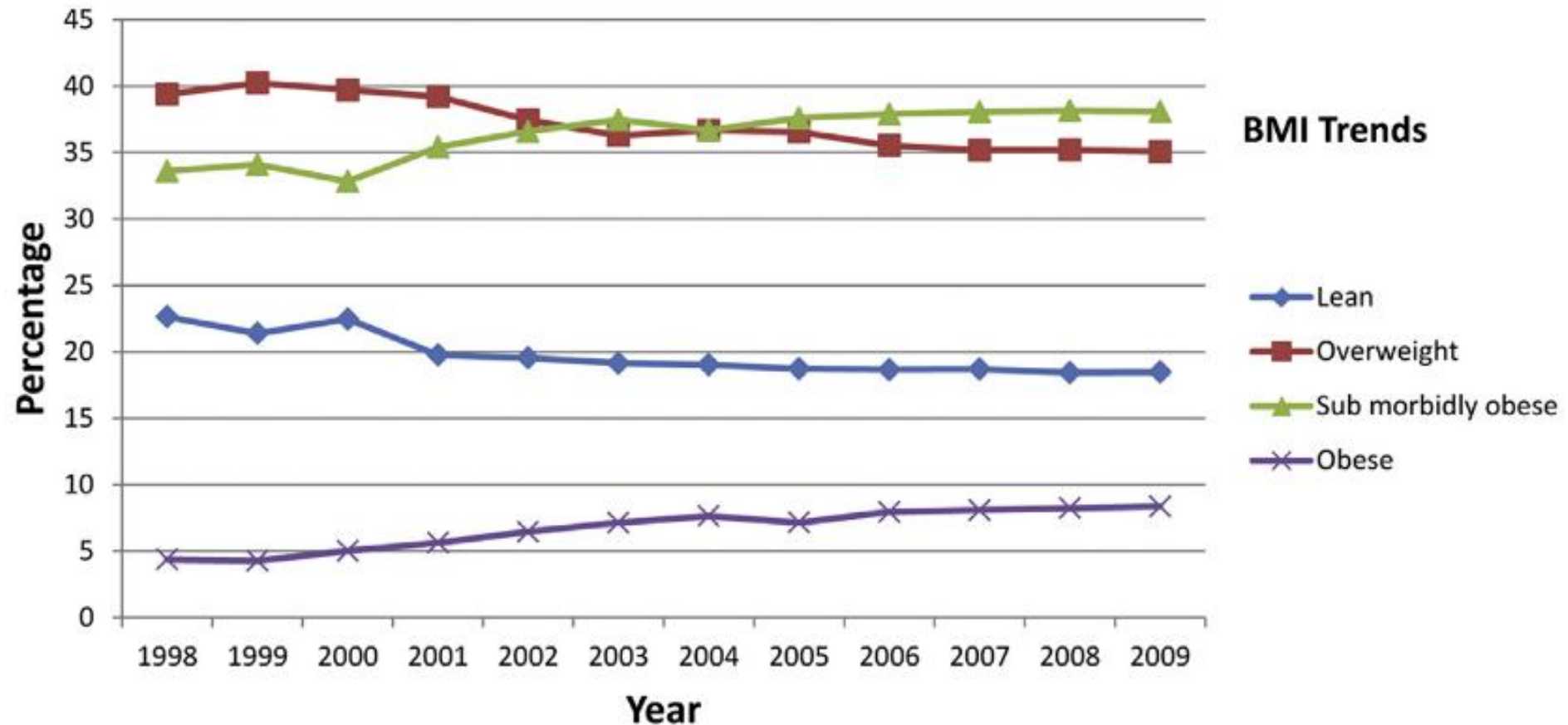
Endovascular 2020;15:1199-1208. published online January 1, 2020. doi:10.1177/1538574320357111

	Underweight n=137, 0.5%	Normal weight n=4,997, 21.8%	Overweight n=9,665, 42.2%	Obese			Overall p-value
				Class I n=5,318, 23.2%	Class II n=1,903, 8.3%	Class III n=902, 3.9%	
Body mass index, kg/m ²	17.0±1.5	23.1±1.5	27.4±1.4	32.1±1.4	37.1±1.4	44.4±4.6	<0.0001
Weight, kg	50.3±7.0	68.2±9.1	82.1±9.6	95.4±11.5	107.8±14.1	124.4±19.1	<0.0001
Height, cm	172.0±11.3	171.4±9.5	172.7±9.1	172.1±9.9	170.2±10.8	167.2±11.9	<0.0001
Body surface area, m ²	1.6±0.2*	1.8±0.2	2.0±0.2 [#]	2.1±0.2 [‡]	2.2±0.2 [§]	2.3±0.3 [¶]	<0.0001
Age, years	66.5±11.8	64.8±11.5	63.4±10.9 [#]	61.5±10.5 [‡]	60.0±10.6 [§]	58.3±10.0 [¶]	<0.0001
Male	70 (51.1)*	3,399 (68.0)	7,496 (77.6) [#]	3,892 (73.2) [‡]	1,210 (63.6) [§]	473 (52.4) [¶]	<0.0001
Risk factors							
Diabetes mellitus	15 (10.9)	660/4,995 (13.2)	1,919/9,656 (19.9) [#]	1,590/5,316 (29.9) [‡]	876/1,902 (46.1) [§]	503/900 (55.9) [¶]	<0.0001
Insulin-treated	5 (3.6)	165/4,995 (3.3)	489/9,656 (5.1) [#]	471/5,316 (8.9) [‡]	299/1,902 (15.7) [§]	194/900 (21.6) [¶]	<0.0001
Current smoker	58/136 (42.6)*	1,704/4,970 (34.3)	2,621/9,590 (27.3) [#]	1,344/5,258 (25.6) [‡]	438/1,885 (23.2) [§]	197/884 (22.3) [¶]	<0.0001
Hypertension	69 (50.4)	660/4,991 (53.3)	5,938/9,652 (61.5) [#]	3,829/5,314 (72.1) [‡]	1,516/1,902 (79.7) [§]	775/901 (86.0) [¶]	<0.0001
Hyperlipidaemia	70/136 (51.5)	2,551/4,969 (51.3)	5,897/9,603 (61.4) [#]	3,586/5,274 (68.0) [‡]	1,346/1,887 (71.3) [§]	681/896 (76.0) [¶]	<0.0001

The Burgeoning Epidemic of Morbid Obesity in Patients Undergoing Percutaneous Coronary Intervention

Insight From the Blue Cross Blue Shield of Michigan Cardiovascular Consortium

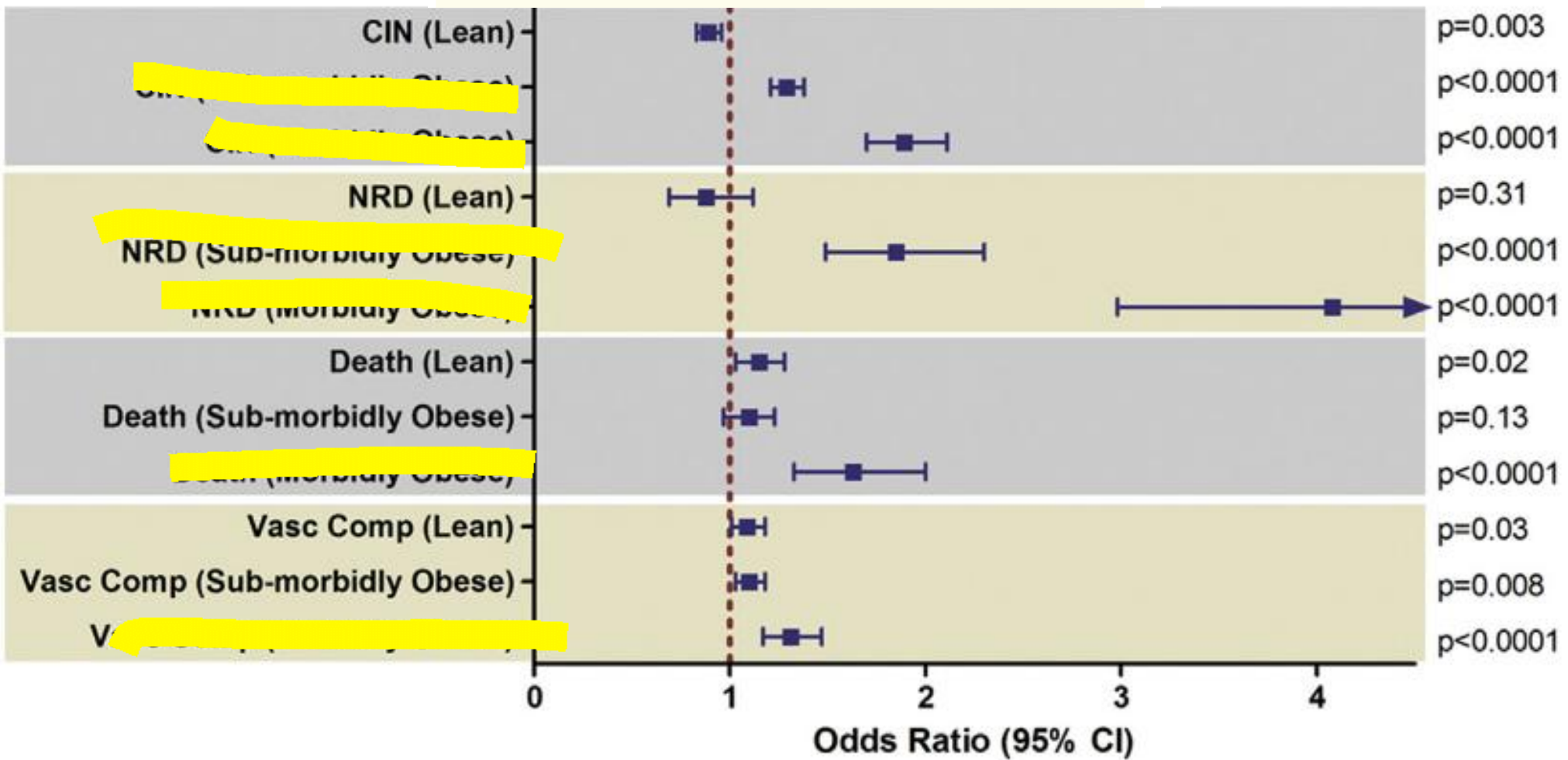
Michael E. Buschur, MD,* Dean Smith, PhD, MPH,* David Share, MD,† William Campbell, MD,‡
Stephen Mattichak, MD.§ Manoj Sharma, MD.|| Hitinder S. Gurm, MD*

The Burgeoning Epidemic of Morbid Obesity in Patients Undergoing Percutaneous Coronary Intervention

Insight From the Blue Cross Blue Shield of Michigan Cardiovascular Consortium

Michael E. Buschur, MD,* Dean Smith, PhD, MPH,* David Share, MD,† William Campbell, MD,‡ Stephen Mattichak, MD,§ Manoj Sharma, MD,|| Hitinder S. Gurm, MD*

Závěry

- **Obezita + IM a po PCI**
  - až po střední obezitu (2.st.) je popisován „IM obesity paradox“, tzn. obezita jako „chránící“ nebo neutrální faktor
  - obezita je spojena s nárůstem dalších RF AS a METs
  - **minimálně obezita 3.st (BMI ≥ 40) je však jasným rizikovým faktorem celkového úmrtí, KV úmrtí, vzniku CIN a lokálních komplikací**

Děkuji za pozornost.

kala.petr@fnbrno.cz

